

Udržba a obnova krajiny

zkušenosti z Bílých Karpat

Ivana Jongepierová

AOPK ČR; ZO ČSOP Bílé Karpaty

Pobočný spolek

Spolupráce se Správou CHKO Bílé Karpaty a VIS Bílé Karpaty o.p.s.

- Údržba ca 200 ha luk v Bílých Karpatech a Pomoraví
- Příprava regionální směsi semen
- Záchrana krajových odrůd ovocných dřevin

Louky

jsou nedílnou součástí krajiny

Funkce: produkční i celá řada mimoprodukčních:

- **příznivý vliv na vodní režim v krajině – zadržování a infiltrace dešťových srážek ve větším rozsahu, než je tomu u orné půdy**
- **biologický filtr – poutá minerální a organické látky, vytváří tak přirozenou bariéru proti znečišťování povrchových a podzemních vod**
- **biodiverzita**

Dříve

Většina luk a pastvin vznikla činností
člověka ...

... a potřebuje stálou údržbu.

Travní porosty

Přírodně kulturní památka

Současný management

1. Údržba zachovalých travních porostů
2. Obnova porostů degradovaných hnojením v minulosti
3. Obnova managementu na místech dlouhodobě neobhospodařovaných
4. Obnova luk na orné půdě

Proč obnovovat?

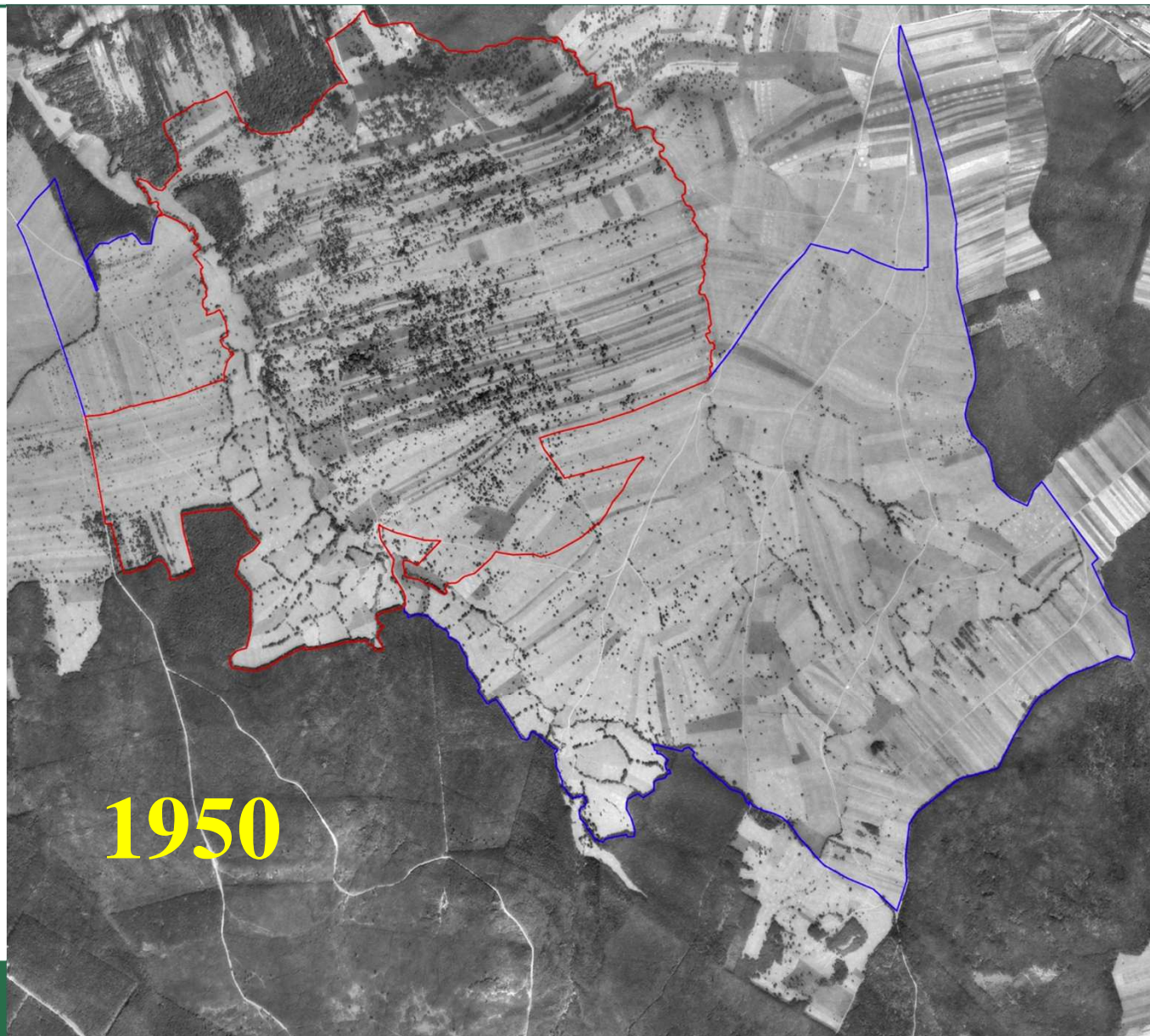
1950–1989:

Tisíce hektarů byly rozorány, hnojeny nebo opuštěny

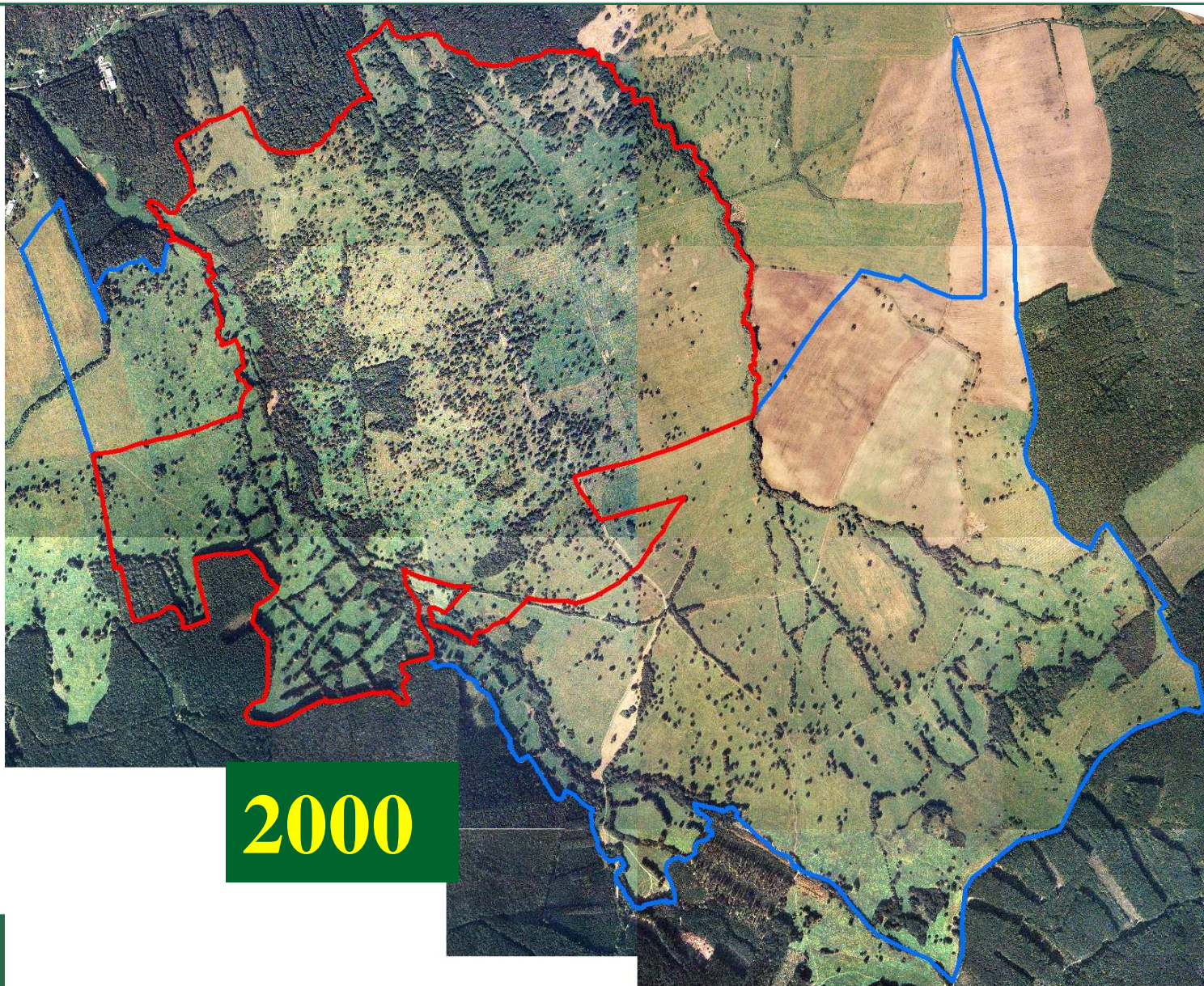
NPR Čertoryje

1950

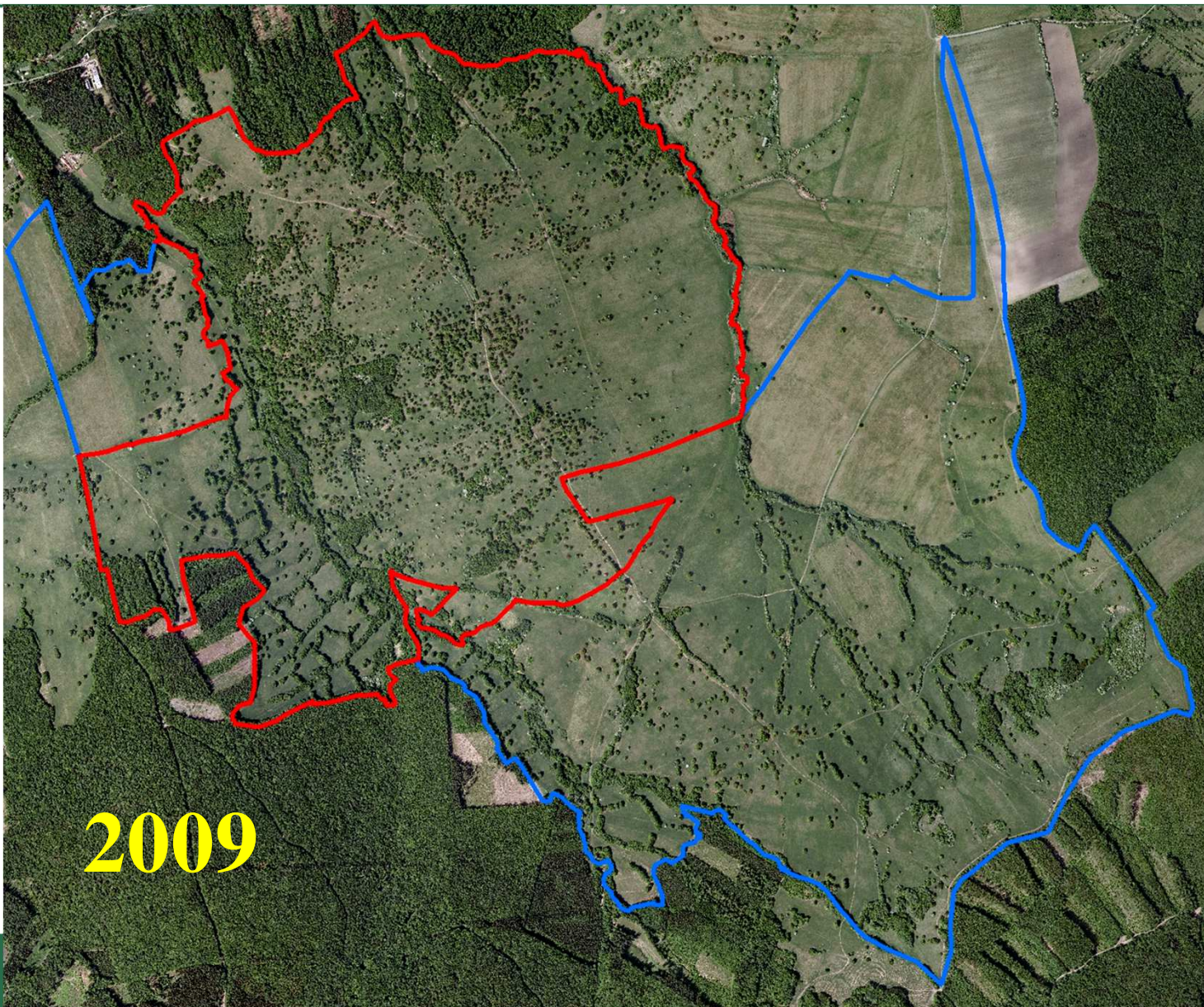
NPR Čertoryje

2000

NPR Čertoryje

2009

Ochranné pásmo NPR Čertoryje

2019

Příprava regionální směsi semen

85–90% trávy

Směs získávána
kombajnem
nebo
kartáčovým
sběračem

10–15% byliny

(20–25 druhů)

váhová %

2 g/m²

Složení směsi – sveřepová louka

85–90 % trávy

dříve sveřep vzpřímený, kostřava žlábkatá,
+ kombajnová směs (40 %) + další trávy

nyní 100% směs z kartáčování

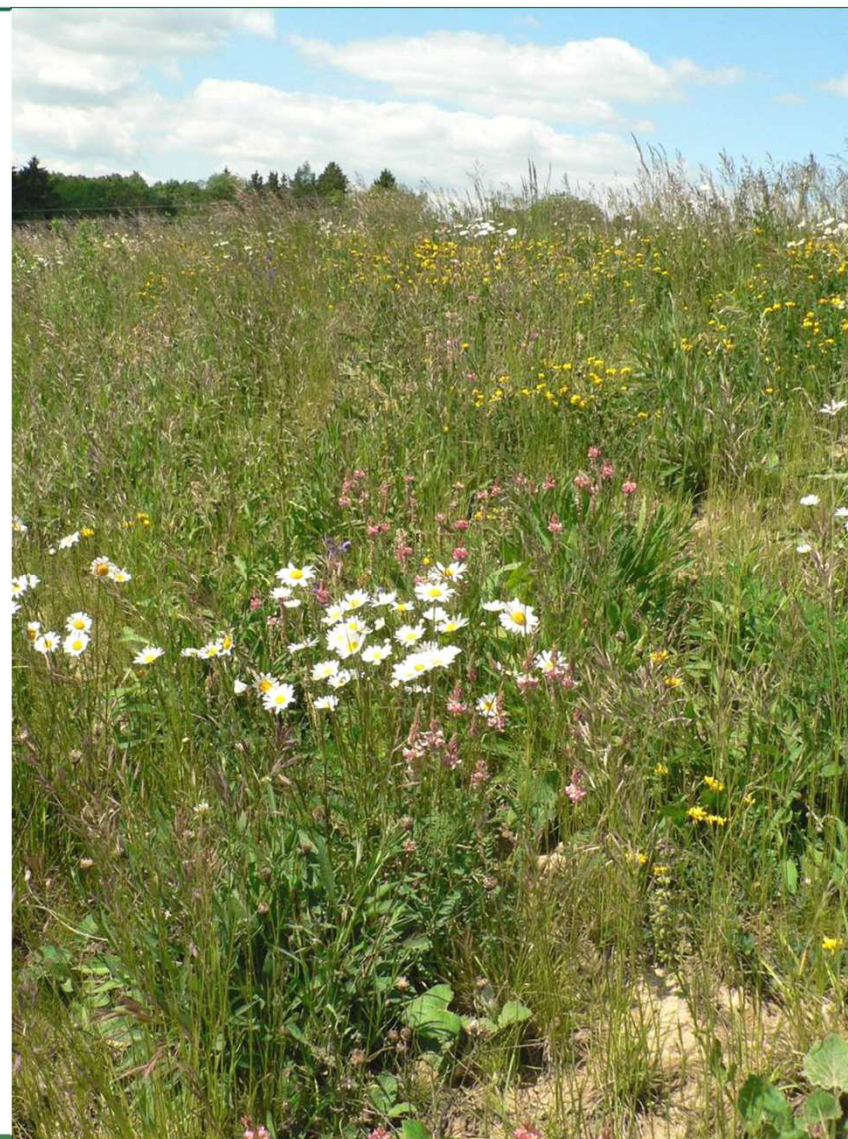
3–5 % jeteloviny

úročník bolhoj, kozinec cizrnový, bílojetel
bylinný, hrachor širolistý, jetel červenavý,
vičenec ligrus

štírovník růžkatý, jetel luční

7–10 % byliny

bukvice lékařská, zvonek klubkatý, chrpa
luční, chrpa čekánek, hvozdík kartouzek,
tužebník obecný, svízel syřišťový, třezalka
tečkovaná, černohlávek obecný, černohlávek
dřípený, kopretina bílá, orlíček obecný, šalvěj
luční, šalvěj přeslenitá aj.

výsev: duben–květen (i podzim), na povrch

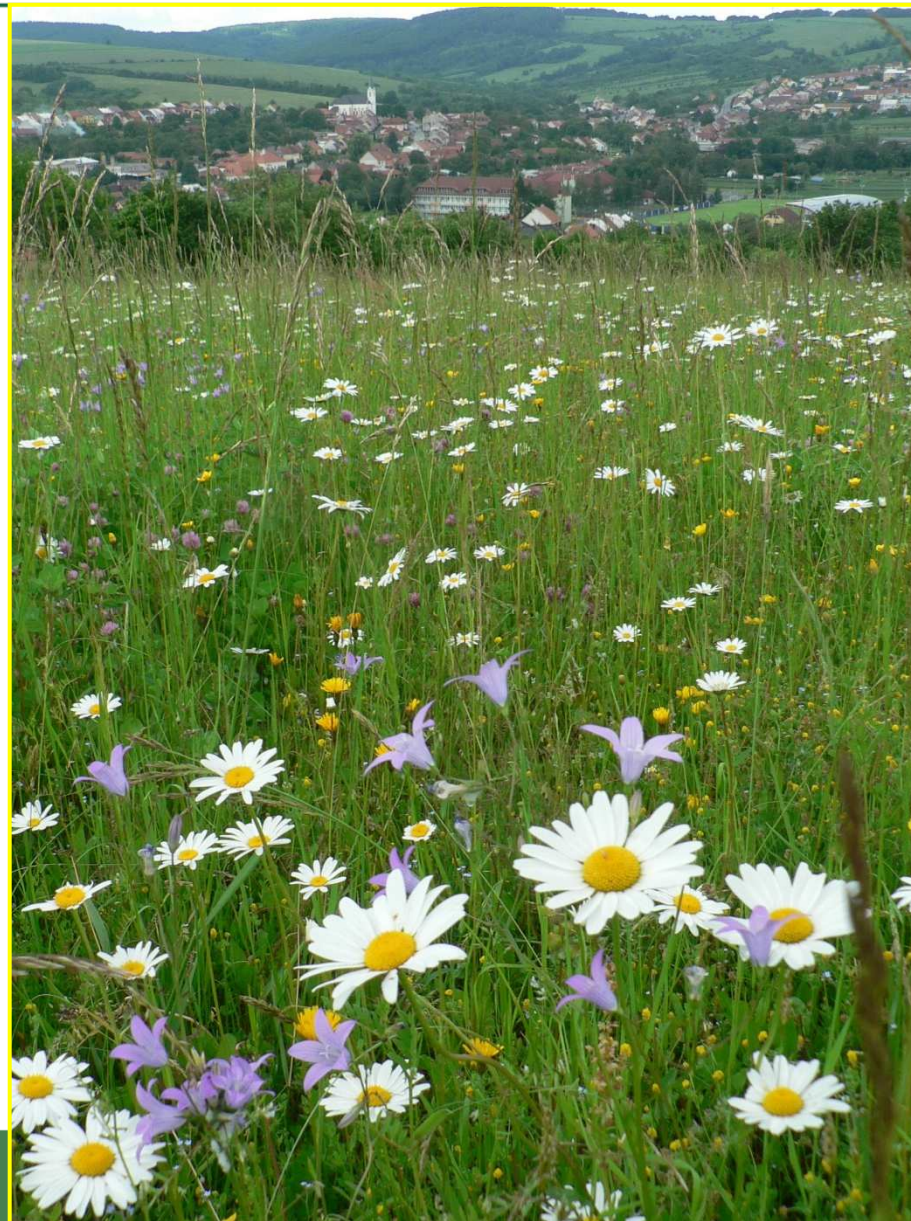

Míchání směsi semen

Výsledné porosty

vstavač osmahlý

rudohlávek jehlancovitý

záraza bílá

Posílení populace modráška

úročník bolhoj

modrásek komonicový

Obnova solitérní zeleně

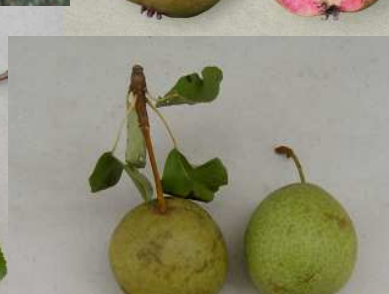
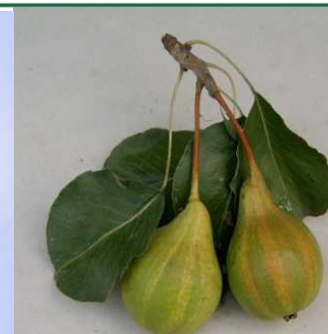
Ovocné dřeviny

V r. 1991 založen genofondový sad ve Velké n.V., v r. 2006 v Rokytnici

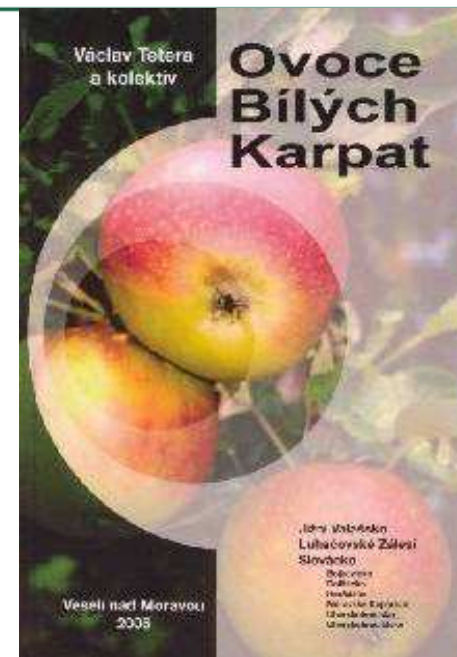

Mapování

Mapování

- Popsáno a lokalizováno: 180 extenzivních sadů, 2200 stromů
- Identifikováno 220 starých a krajových odrůd jableoní, hrušní, slivoní, třešní a višní
- Vytvořen podrobný pomologický popis nalezených krajových odrůd
- Vydána pomologie Ovoce Bílých Karpat

Stanislav Boček, Václav Tetera

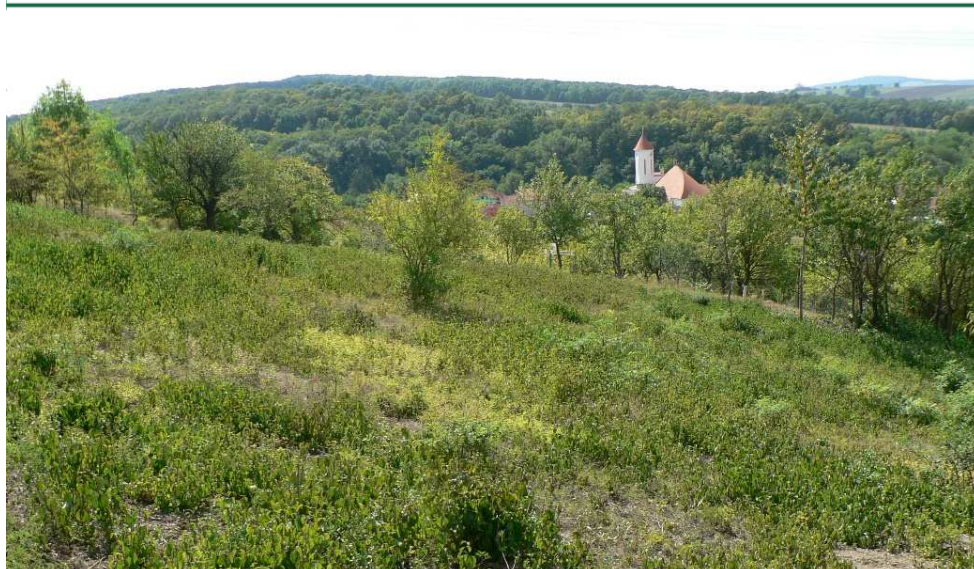
Praktické semináře pro veřejnost

Jarní a letní řez dřevin

Obnova obecního sadu Louka

Obnova obecního sadu Javorník

Děkuji za pozornost

